

ujednání stran, že dosavadní remunerace nebude na příště vyplácena (rozh. č. 13259 Sb. n. s.), avšak k takové výslovné dohodě nedošlo v tomto případě, což není ani sporné a bylo i nižšími soudy zjištěno. Nelze ani mít za to, že se žalobce zřekl mlčky (§ 863 obč. zák.) remunerace tím, že se žalobce, byv v roce 1934 uvědoměn účetním Václavem N., že se pro finanční nesnáze žalované firmy nemůže remunerace vyplatiti, proti tomuto postupu neohrazoval vůči firmě anebo odpovědnému činovníku firmy a že pracoval dále v jejím podniku, neboť to neodůvodňuje závěr, že se žalobce zřekl remunerace vážně a svobodně (§§ 863 a 869 obč. zák.), ano šlo o zaměstnance, který byl hospodářsky závislý na žalované firmě a jenž se mohl důvodně obávat, že by byl jinak ze zaměstnání propuštěn a vydán možnému nebezpečí nezaměstnanosti (rozh. č. 14372 Sb. n. s.). Neběží tu tedy o konkludentní čin takového rázu, jaký předpokládá § 863 obč. zák., že totiž podle všech okolností nebylo důvodné příčiny, aby se pochybovalo o žalobcově vůli, že se zřiká příslušících mu nároků. Při tom nelze činiti rozdíl mezi remunerací v době uvedeného oznámení již splatnou a budoucně splatnou, ježto pro takovéto rozlišování není důvodu a ježto nebyly předneseny skutečnosti, které by byly odůvodňovaly takový rozdíl. Pochybil tedy odvolací soud, nepřiznal-li žalobci remuneraci za rok 1935 a její poměrnou část za rok 1936.

Čís. 16173.

Zaměstnavatel odpovídá zaměstnanci za škodu vzniklou následkem nesprávných údajů o výši škody, učiněných v přihlášce k pensijnímu pojištění, kterou si zaměstnanec sám vyplnil a zaměstnavatel spolupodepsal.

Odpovědnost zaměstnavatele za obsah přihlášky nelze vyloučiti ani výslovnou, ani mlčky učiněnou dohodou se zaměstnancem.

(Rozh. ze dne 4. června 1937, Rv I 995/37.)

Podle žalobcova přednesu byl žalobce u žalovaného zaměstnán na jeho statku v C. jako šafář od 15. března 1925 do 31. května 1931. Přihlášky, které byly ještě v době žalobcova zaměstnání zasílány Všeobecnému pensijnímu ústavu v P., byly podpisovány žalobcem i žalovaným a byly v nich udávány nižší požitky, než jaké žalobce ve skutečnosti pobíral. Tvrdě, že jest mu vyplacen pensijní důchod toliko 8.060 Kč 25 h ročně, ačkoli by mu při správné přihlášce k pensijnímu pojištění náležel důchod vyšší o 185 Kč měsíčně, domáhá se žalobce na žalovaném zaplacení 3.145 Kč, t. j. rozdílu mezi pensijním důchodem, který obdržel od pensijního ústavu od 13. srpna 1934 do 31. prosince 1935, a mezi pensijním důchodem, který by byl dostával, kdyby byl zařaden do třídy odpovídající jeho skutečnému platu. Žalovaný uznáv žalobní nárok co do polovice zažalované pohledávky, takže

o částce 1.572 Kč 50 h byl vynesena rozsudek pro uznání, namítl mimo jiné jednak, že co do výše služebních požitků nelze do služného započítavati měsíčních 100 Kč, které žalobce dostával od žalovaného jen k tomu, aby si z nich platil prémii pensijního pojištění, ani novoroční 400 Kč, ani jednoho vepře v živé váze 150 kg, ježto to nebylo součástí mzdy a ani to nebylo žalobci každoročně poskytováno, jednak že odpovědnost za podané přihlášky a oznámení pensijnímu ústavu stíhá výhradně jen žalobce, neboť on sám si tuto věc vyřizoval, dostával k tomu účelu měsíčně 100 Kč a bylo věcí žalobcovou, aby v přihláškách uváděl skutečné požitky podle skutečného stavu, a žalobce měl zájem na tom, aby platil co možno nejnížší prémii, a že proto také s jeho vědomím a souhlasem byly udávány nižší služební požitky. Soud první stolice zamítl žalobu co do dalších požadovaných 1.572 Kč s příslušenstvím. Odvolací soud uznal v té příčině podle žaloby. Důvody: Po právní stránce shledal odvolací soud, že první soud posoudil věc nesprávně, když dospěl k závěru, že žalobce stíhá spoluvina na škodě proto, že spolupodepsal přihlášky k pojištění, v nichž byly uvedeny služební příjmy žalobcovy nižší částkou než skutečnou, žalobu zamítl. Ohlašovací povinnost jest uložena výhradně zaměstnavateli (§ 73 čís. nař. 138/1914 ř. z. a od roku 1929 § 5 zákona č. 26/1929 Sb. z. a n.). V otázce nepřihlášení k pensijnímu pojištění nelze podle stálé judikatury nejvyššího soudu přičítati zaměstnanci spoluzavinění, když byla opominuta přihláška, k níž zaměstnavatel jest povinen a zaměstnanec toliko oprávněn. Úmyslem zákonodárcovým bylo chrániti zaměstnance, třeba i proti jeho vůli, před každým poškozením a přičilo by se intenci zákona, aby zaměstnanec tím, že opominul hájiti svých zájmů v příčině pensijního pojištění, byl trestán tím, že by mu bylo uloženo hraditi část škody opominutím řádné přihlášky k pensijnímu pojištění mu vzniklé. To plyne zejména z toho, že zákon ukládá přihlašovací povinnost výhradně zaměstnavateli a tresty pro nepřihlášení hrozí toliko zaměstnavateli. Žalovaný přihlášky spolupodepsal, a odpovídá proto žalobci za škodu nesprávnými přihláškami způsobenou, neboť přihlašovací povinnost stíhá toliko zaměstnavatele. První soud zjistil bezvadně, že žalobce nesprávným vyznačením jeho příjmů v ohlášce k pensijnímu pojištění utrpěl škodu činící částku v žalobě uvedenou, totiž 185 Kč měsíčně. Pokud žalovaný v odvolacím sdělení namítá nesprávnost výpočtu požitků žalobcových, nemohl se tím odvolací soud hledě na ustanovení § 33 zák. o pracovních soudech zabývati. Za dobu v žalobě uvedenou, totiž od 13. srpna 1934 do 31. prosince 1935, činí škoda celkem 3.145 Kč, z níž polovina byla na základě částečného uznání žalovaného již přisouzena rozsudkem pro uznání prvního soudu ze dne 22. června 1936, Cpr 13/36-3, takže zbývá ještě druhá polovina této částky 1.572 Kč 50 h, kterou jest žalovaný podle názoru odvolacího soudu povinen žalobci zaplatiti.

Nejvyšší soud uložil odvolacímu soudu další jednání a nové rozhodnutí.

D ů v o d y:

Žalobní nárok jest opřen o zavinění žalovaného, které žalobce spatřuje v tom, že prý žalovaný učinil v přihlášce k pensijnímu pojištění o žalobcově mzdě nesprávné údaje, což mělo v zápětí, že žalobce pobíral nižší invalidní důchod, než který by mu příslušel, kdyby byla jeho mzda správně přihlášena. Odvolací soud uznal žalobní nárok po právu, vysloviv, že žalovaný byl odpověden za obsah přihlášky k pensijnímu pojištění a že byly v přihlášce učiněny nesprávné údaje o výši žalobcovy mzdy. Dovolací soud schvaluje právní závěr odvolacího soudu, že žalovaný jest odpověden za obsah přihlášky, kterou byla nositeli pensijního pojištění oznámena žalobcova mzda, neboť tento právní závěr vyplývá ze skutkových zjištění napadeného rozsudku, pokud nebyla žalovaným napadena. Byloť zjištěno, že přihlášky k pensijnímu pojištění vyplňoval žalobce a že je podpisoval nejen žalobce, ale i žalovaný, z čehož je zřejmé, že nešlo o samostatnou přihlášku žalobcovu podle § 5, odst. 3, zák. č. 26/1929 Sb. z. a n., kterou žalobce činil za žalovaného, nýbrž že šlo o přihlášku, kterou činil a ke které byl podle § 5 řeč. zák. povinen žalovaný jako žalobcův zaměstnavatel. Trpěl-li žalovaný, ať již vědomě, či z nedbalosti, aby žalobce činil v přihláškách nesprávné údaje o výši mzdy smluvně mu příslušící, a spolupodepsal-li tyto nesprávné údaje, byl za ně odpovědný a nebyl ani oprávněn, aby splnění veřejnoprávní povinnosti oznamovací, ustanovením § 5 zákona č. 26/1929 Sb. z. a n. jediné je mu jako zaměstnavateli uložené, přesunul na žalobce. Tuto odpovědnost žalovaného za obsah přihlášky by nemohla vyloučiti ani dohoda, ať výslovná, nebo mlčky učiněná mezi ním a žalobcem, že žalobce jest sám odpověden za obsah přihlášek k pensijnímu pojištění učiněných, ježto by taková dohoda byla podle §§ 11 zák. č. 26/1929 Sb. z. a n. neplatná, dotýkajíc se práv žalobce plynoucích z pensijního pojištění.

Je-li tomu tak, uznal odvolací soud právem, že žalovaný jest odpověden za obsah přihlášky k pensijnímu pojištění žalobcovu, a byl by splněn právní důvod k náhradě škody žalobci, kdyby bylo prokázáno, že obsah přihlášky nebyl správný. Tou otázkou se však odvolací soud neobíral, nepokládaje se k tomu podle § 33 zákona č. 131/1931 Sb. z. a n. za oprávněna, když žalobce v odvolání nenapadl skutková zjištění prvního soudu o výši své mzdy v rozsudku prvního soudu učiněná. Tím odvolací soud zavinil neúplnost odvolacího řízení žalovaným uplatněnou. Odvolací soud projednává spor o hodnotu vyšší než 300 Kč podle § 33 zákona č. 131/1931 Sb. z. a n. znovu v mezích zásad, které byly nejvyšším soudem podrobně probrány v rozhodnutích č. 13247, 13558, 13311 Sb. n. s., k nimž stačí pro stručnost odkázati. Šlo-li tudíž v odvolání o posouzení, zda jest žalovaný povinen nahraditi žalobci škodu jím uplatněnou, bylo na odvolacím soudě, aby vyřídil v odvolacím řízení také všechny námitky, které žalovaný učinil i v odvolacím řízení proti odůvodněnosti žalobního nároku, a aby se zejména obíral jeho námitkou, učiněnou i v odvolacím řízení, že první soud výši žalobcovy mzdy

správně nezjistil. Probrání té námitky by nebylo překročením návrhu žalobcova v odvolání učiněného, neboť se námitka žalovaného týkala žalobního nároku, jehož přisouzení se žalobce domáhal právě v odvolání. Ježto odvolací soud neučinil o výši žalobcovy mzdy samostatného skutkového zjištění, ač žalovaný její výši žalobcem tvrzenou popíral i v odvolacím řízení, nemohl dosud uznati, že žalovaný porušil povinnost učiniti v přihlášce k pensijnímu pojištění správné údaje o mzdě žalobcově, uloženou mu § 5 zák. č. 26/1929 Sb. z. a n., a do jaké míry, a že jest u něho zavinění, které by ho zavazovalo k náhradě škody. Pro tyto vady odvolacího řízení a napadeného rozsudku nemůže tak učiniti ani soud dovolací. Věc není proto zralá k rozhodnutí (§ 35, odst. 2, zák. č. 131/1931 Sb. z. a n.).

Čís. 16174.

Hypotekární věřitel jest oprávněn dokročiti žalobou hypotekární přímo proti hypotekárnímu dlužníku, rozdílnému od osobního dlužníka, aniž byl dříve žaloval osobního dlužníka.

(Rozh. ze dne 5. června 1937, Rv I 93/36.)

Žalující Č. banka se na žalovaném knihovním vlastníkovi Josefu R. domáhá, aby byl žalovaný uznán povinným trpěti, aby žalobkyně uspokojila část své vykonatelné pohledávky exekucí na nemovitost knihovně mu připsanou. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Nelze upřítí, že doslov § 466 obč. zák. není zcela jasný. Proto bylo vydáno k vysvětlení uvedeného paragrafu nařízení ministerstva spravedlnosti ze dne 10. září 1860, č. 212 ř. z., jež v § 2 stanoví, že hypotekární věřitel může podati žalobu buď proti osobnímu dlužníku, nebo proti vlastníku zastaveného statku nebo na oba společně. Předpisem § 466 obč. zák. není stanoven pořad, v jakém má věřitel nastupovati, nýbrž jest věřiteli dána v tom směru volnost. Může tudíž hypotekární věřitel nastupovati žalobou přímo proti hypotekárnímu dlužníku, rozdílnému od osobního dlužníka, aniž byl dříve žaloval osobního dlužníka. V souzené věci není sporu o tom, že žalovaný jest knihovním vlastníkem nemovitostí, na nichž jest vloženo zástavní právo pro zažalovanou pohledávku. Tato nesporná skutečnost opravňuje žalobkyni, aby se domáhala zaplacení na žalovaném jako na hypotekárním dlužníku. Že by byla žalobkyně propustila jeho nemovitosti ze zástavy, žalovaný neprokázal.